

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра цивільно-правових дисциплін

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра цивільно-правових дисциплін

**ВПЛИВ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ТЕНДЕНЦІЙ
НА РОЗВИТОК ВІТЧИЗНЯНОГО ПРАВА**

24 лютого 2017 р.

ОДЕСА

УДК 347.1 (477)(4/9)

ББК 67.404+67.99

В 80

Рекомендовано до друку рішенням кафедри цивільно-правових дисциплін
Одеського державного університету внутрішніх справ
(протокол № 10 від 01.03.2017 року)

Упорядник:

Церковна О.В. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін.

Редактори:

Маковій Віктор Петрович – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін Одеського державного університету внутрішніх справ;

Зайцев Олексій Леонідович – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін Харківського національного університету внутрішніх справ;

Андрієнко І.С. – кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри цивільно-правових дисциплін Одеського державного університету внутрішніх справ.

Вплив інтеграційних тенденцій на розвиток вітчизняного права : матеріали всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції м. Одеса, 24 лютого 2017 р. / редкол. В.П. Маковій та ін. – Одеса, ОДУВС, 2017. – 173 с.

Збірник містить матеріали доповідей всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вплив інтеграційних тенденцій на розвиток вітчизняного права» (Одеса, 24 лютого 2017 р.). У роботі конференції взяли участь науковці, науково-педагогічні працівники вищих навчальних закладів, докторанти, ад'юнкти та магістранти з 15 українських навчальних закладів юридичного профілю, а також Академії поліції МВС Азербайджанської республіки, Бакинського державного університету, Гродненського державного університету імені Янки Купали (м. Гродно, Республіка Білорусь).

Збірник може бути використаний перемінним складом юридичних навчальних закладів, науковцями, практичними працівниками, які цікавляться проблемами впливу інтеграційних тенденцій на розвиток вітчизняного права.

© Одеський державний університет внутрішніх справ, 2017

Резніченко С.В.

Кандидат юридичних наук, професор, професор
кафедри цивільно-правових дисциплін
Одеського державного університету
внутрішніх справ,

Руда Т.О.

Студент магістратури
Одеського державного університету
внутрішніх справ

ЕЛЕКТРОННИЙ ДОГОВІР ЯК ОСОБЛИВА ФОРМА ДОГОВІРНОГО ПРАВА

Важливою тенденцією розвитку договірної права України останнього часу є прагнення до спрощення процедури укладення договору. Так, вже більше року діє Закон України «Про електронну комерцію». Закон регулює порядок вчинення електронних правочинів в мережі Інтернет та визначає права і обов'язки учасників відносин у сфері електронної комерції [1]. Така новела значно спрощує ведення діловодства продавця, адже електронний договір прирівнюється до договору, укладеного в письмовій формі.

Питанню електронної комерції присвятили свої праці такі науковці, як: Мілаш В. С. [2], Шишка О. Р. [3], Чучковська А. В. [4], Черкашин С. В. [5], та інші. В епоху стрімкого розвитку інформаційного суспільства Інтернет стає ефективною ділянкою для ведення бізнесу, і тому дана тема є актуальною.

Аналізуючи дане питання, необхідно визначитись з тим, що розуміємо під поняттям «електронний договір». Закон проголошує: «електронний договір - домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав і обов'язків та оформлена в електронній формі» [1].

Що стосується договорів, які укладаються за допомогою електронних засобів зв'язку, то їх можна систематизувати за такими групами:

1. Договори, укладені шляхом розміщення оферентом публічної оферти на сервері, який підключений до мережі Інтернет. У даному випадку оферта акцептується будь-якою особою шляхом заповнення форми договору.

2. Договори, укладені в результаті підписання договору за допомогою ЕЗЗ після проведення попередніх переговорів. Такий договір існує лише в електронній формі й підписується з використанням електронного підпису, однак укладенню такого договору може передувати візуальний контакт.

3. Укладання договору користувачами спеціалізованої інформаційної мережі відповідно до правил, встановлених власниками даної мережі [6, с. 76-77].

Законом встановлені обмеження щодо договорів, які укладаються в електронній формі. Так, не можна укладати в електронній формі договори, які потребують нотаріального посвідчення або державної реєстрації [1]. Наприклад договори купівлі-продажу нерухомого майна, міни, дарування, найму будівлі або іншої капітальної споруд тощо. Отже мова в законі йде про електронну торгівлю, а саме про товари, роботи та послуги, які надаються на базі Інтернет-магазинів з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем.

Важливим питанням є визначення кола суб'єктів, які підпадають під дію закону. Ключовими сторонами електронного договору виступають: продавець (виконавець, постачальник) товарів, робіт, послуг та покупець (замовник, споживач). Продавець обов'язково повинен бути суб'єктом господарської діяльності. До учасників відносин в сфері електронної комерції законодавець відносить також постачальників послуг проміжного характеру в інформаційній сфері, органи державної влади та органи місцевого самоврядування в частині виконання ними функцій держави або місцевого самоврядування [1].

Важливою рисою договірної права є посилення правового захисту інтересів слабкої сторони договірної зобов'язання. Враховуючи специфіку дистанційної реалізації товарів, гостро постає питання захисту прав споживачів. Закон України «Про захист прав споживачів» закріпив умови

укладання договору на відстані. Перед укладенням вищезазначеного договору продавець зобов'язаний надати покупцеві повний перелік інформації щодо: найменування продавця, його місцезнаходження та порядок прийняття претензії; основних характеристик продукції; ціни, включаючи плату за доставку, та умови оплати; гарантійних зобов'язань та інші послуги, пов'язані з утриманням чи ремонтом продукції; тощо [7]. Ненадання повної та достовірної інформації щодо товару (послуги) призводить до визнання правочину нікчемним. Захист інтересів слабкої сторони проявляється також в тому, що відповідно до ч. 5 ст. 110 ЦПК позивачу в справах про захист прав споживачів надано право на свій розсуд пред'являти позов: за місцезнаходженням відповідача, за зареєстрованим місцем проживання чи перебування споживача або за місцем заподіяння шкоди чи виконання договору (за винятком виключної підсудності).

Електронна форма договору як спосіб виявлення волі наділена цілим рядом ознак, які відрізняють її від «класичної» письмової та потребують детального дослідження. В першу чергу, до такого роду відмінностей слід віднести те, що зміст договору фіксується не на папері, а в цифровому вигляді у пам'яті комп'ютера. Окремі дослідники вважають, що зазначені способи волевиявлення, які становлять суть простої письмової та електронної форм договору, є однаковими за своєю правовою природою, з чим ми не можемо погодитись. Принципова відмінність вказаних способів виявлення волі полягає у тому, що на відміну від звичайної письмової електронна форма безпосередньо не доступна для сприйняття людиною. Іншими словами, у випадку необхідності отримання інформації про умови договору необхідним є перетворення цифрової форми у доступну для людського сприйняття – візуальну [8, с. 90-91].

Вітчизняне законодавство встановлює, що договір укладається шляхом надсилання оферти та її подальшого акцептування сторонами, подібно до загального порядку укладення договорів, передбаченого ЦК України. Законодавець вказує, що сторони можуть дистанційно за допомогою мережі Інтернет надсилати оферти й отримувати на них відповідь. При цьому особливу увагу варто приділити визначенню моменту відправлення та отримання електронного документа, регламентованого ст. 16 Закону України, може виникнути спір про чинність такої оферти. Законодавець пов'язує момент відправлення документа з переданням останнього за межі інформаційної системи сторони, тоді як прийняття – з моментом отримання інформаційно-комунікаційною системою іншої сторони такого документа [5, с. 89].

Місцем укладення договору виступає місцезнаходження юридичної особи або місце фактичного проживання фізичної особи, яка є продавцем (виконавцем, постачальником) товарів, робіт, послуг [1].

Серйозною проблемою виступає рівень захищеності інформаційного простору України. В епоху кіберзлочинності персональна інформація та інформаційна безпека індивідів знаходиться під загрозою. Необхідно покращувати стандарти захисту цифрової інформації.

Отже, існування електронної форми договору є закономірним результатом розвитку інформаційного суспільства. Укладення електронного договору значно спрощує життя індивідів, адже можливо у різноманітних сферах людського буття. Необхідно розвивати стандарти здійснення електронних правочинів, шукати шляхи для вдосконалення і досліджувати дану тему.

Література:

1. Про електронну комерцію: Закон України від 03.09.2015 року // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 45. – Ст. 410.
2. Мілаш В. С. Договірні аспекти господарсько-виробничих відносин у сфері електронної комерції / В. С. Мілаш // Економічна теорія та право. - 2016. - № 1. - С. 87-99.
3. Шишка О. Р. Електронна комерція – нова ера електронних зобов'язальних відносин / Р. Шишка // Право та управління. - 2012. - № 1. – С. 651-661.
4. Чучковська А.В. Ч. 11 Правове регулювання електронної комерції в Україні. Навчальний посібник. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 224 с.
5. Черкашин С. В. Окремі аспекти укладення електронного договору / С. В. Черкашин, В. С. Мілаш // Право і суспільство. - 2016. - № 3(2). - С. 87-91.
6. Кирилюк О. Ю. Правові аспекти специфіки укладення електронних договорів [Електронний ресурс] / О. Ю. Кирилюк // Право і суспільство. - 2014. - № 6.2(2). - С. 75-81.

7. Закон України «Про захист прав споживачів» в редакції від 12.05.1991 р. / Відомості Верховної Ради України, 2006, N 7, ст. 84.

8. Нижний А. В. Виявлення волі на укладення цивільно-правового договору з використанням електронних засобів зв'язку [Електронний ресурс] / А. В. Нижний // Університетські наукові записки. - 2010. - № 4. - С. 89-95.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
Бичкова С.С., Говорова І.В. Запозичення європейського досвіду при регулюванні шлюбних правовідносин в Україні	5
Гущин І.В., Петречук А.В. Сравнительная оценка законодательства в области обращения с отходами Республики Беларусь и Европейского союза	7
Заїка Ю.О. Використання досвіду зарубіжних країн в сфері захисту особистих немайнових прав	9
Камінська Н.В., Волкова-Титинець М.Н. Захист житлових прав в контексті інтеграційних процесів	12
Харитонов Є.О., Харитонova О.І. Правова адаптація у контексті сучасних інтеграційних тенденцій	14
Аврамова О. Є. Концептуальні напрямки розвитку житлового законодавства	17
Андрієнко І.С., Фарзалієва Назакет Мугабіл кизи Міжнародні стандарти соціального забезпечення: окремі аспекти	18
Антоненко О.А., Плеван М.І. Значення трудової дисципліни	21
Бахасва А. С. Інтерес неповнолітніх, як умова дійсності правочину	22
Бобко В.Г. Проблеми реалізації права на працю осіб похилого віку	23
Богустов А.А. Процесс правовой инфильтрации в модельном законодательстве об интеллектуальной собственности	26
Бодяк Н.Е. Жилищная политика Республики Беларусь в контексте интеграционных процессов	28
Будяченко О.М. Щодо прав іноземців на землі водного фонду в Україні	30
Вайда Т.С. Інтеграція екології та освіти як сучасний компонент професійної підготовки студентів-правознавців й умова удосконалення профілактики правопорушень у сфері природоохоронного законодавства	33
Валсєв Р.Г. Процедура атестації працівників національної поліції в контексті інтеграційних тенденцій	35
Веренкіотова О.В. Склад та цільове призначенні земель України	38
Волкович О.Ю. Актуальні питання реформування господарських відносин при реалізації державної регуляторної політики	40

Воронова О.В. Законодавче забезпечення земельної реформи	44
Гамбург І.А. Вплив глобалізаційних та інтеграційних процесів на розвиток законодавства України про технічне регулювання у сфері господарювання	46
Гелемей М.О., Носатова А.А. Інститут неплатоспроможності (банкрутства) проблеми та шляхи вдосконалення	48
Голенко Н.М. Службово-бойова діяльність як складова службово-трудової діяльності працівників поліції підрозділу спеціального призначення	49
Гоштинар С.Л. Значення функцій юридичної відповідальності при земельних правопорушеннях	51
Давидова І.В. До питання про тлумачення змісту міжнародних договорів	53
Даниленко С.К. Таємниця усиновлення: проблеми та сучасні погляди	55
Деледивка С. Г. Місце договору про розміщення реклами в системі цивільно-правових договорів	57
Дембіцька С.Л. Забезпечення основних прав сторін, як учасників трудового договору	58
Дрішлюк В.І., Сінанян Д.Е. Державне управління інвестиційною діяльністю в Україні	61
Дубенко О.М., Гоян В.І. Правила здійснення договірної роботи: господарсько-правовий аспект	64
Дутко А.О. До питання про правову природу репродуктивних прав	66
Д'ячкова Н.А. До питання щодо можливості призначення опікунів у заповіті	68
Журавель А.В., Лапа К. Л. Інвестиційна діяльність на ринку цінних паперів	70
Зайцев О.Л. Вплив інтеграційних тенденцій на розвиток тендерного права	72
Кісель В.Й., Бушняк (Пенєва) О.В. Реалізація теорій юридичної особи в чинному законодавстві	74
Киян В.Я. Щодо розмежування понять трудові спори, трудові конфлікти	76
Коломієць Ю.М. Вплив зарубіжних тенденцій на соціальну політику та розвиток права соціального забезпечення	78

Корчова Г.Л. Про стан нормативно-правового забезпечення академічної мобільності українських здобувачів	80
Кройтор В.А. Встановлення змісту і меж процесуальної активності суду в цивільному судочинстві	82
Кузніченко О.В. Захист службово-трудових прав працівників Національної поліції (організаційно-правовий аспект) ...	85
Кучер В.О. Поняття непорушності права власності у практиці європейського суду з прав людини	87
Кучерук К.І. Деякі питання здійснення та захисту сімейних прав засуджених до позбавлення волі	89
Мовсисян К.А., Богустов А.А. Коллизионное регулирование расторжения брака на международном уровне	92
Маковій В.П., Тайбішлак І.П. Деякі питання щодо права власності релігійних організацій	95
Мамедов Рашад Юсиф оглы, Соотношение субинститутів «испытание при приеме на работу» и «аттестация работников» в современном трудовом праве	97
Мирза С.С. Цивільно-правовий статус ревізійної комісії у відносинах з управління багатоквартирним будинком .	99
Мироненко В.П. Поняття та види правового режиму земель сільськогосподарського призначення	101
Нагорна А.О. Правові аспекти шлюбного договору	103
Некіт К.Г. До питання про правовий статус довірчого власника за модельними правилами європейського приватного права (dcfr)	105
Нікуліна Н.А., Тайбішлак І. П. Правовий механізм ліцензування торгової діяльності	107
Пономарьова Т.С. Договір як домовленість у цивільному праві України	111
Панченко О.І. Особливості цивільно-правової відповідальності поліцейських у Республіці Польща	113
Парасюк В.М., Парасюк Н.М. Проблемні аспекти визначення правової природи бездокументарних цінних паперів	116
Пасайлюк І.В. Юридична природа окремого провадження	118
Пашенко О.М. Еволюція правового статусу фермерських господарств в процесі розвитку вітчизняного законодавства	121
Пилипенко С.А. Право користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис)	122

Піхурець О.В. Нові напрямки розвитку правового регулювання відносин пов'язаних з використанням авторських творів	125
Продайко С.В., Гайдук Ю.А. Особливості захисту прав власника земельної ділянки в господарському судді	128
Резніченко С.В., Руда Т.О. Електронний договір як особлива форма договірної права	130
Римарчук Р.М. Міжнародний договір, як основне джерело міжнародно-правового регулювання інтеграційних процесів	132
Середницька І.А., Гаман А. Порядок державної реєстрації суб'єктів господарювання	134
Сіряченко І.І. Сучасний стан правового регулювання екологічної безпеки населених пунктів України та підходів до створення правової урбоекології в Україні	136
Степаненко Т.В. Загальні положення судового захисту колективних прав споживачів у праві європейського союзу	138
Тарнавська М.І., Паращич В.П. Недійсність правочинів: український та європейський досвід	140
Тіхонова М.А. Огляд національного законодавства, що регулює спортивні правовідносини	142
Церковна О.В. Стягнення аліментів на дітей: характеристика правовідносин	146
Циганюк Ю.В. Особливості реалізації норм цивільного процесуального кодексу України у кримінальному провадженні	148
Червонецький В.В., Албул С.В. Напрями взаємодії Національної поліції з державною пенітенціарною службою України у протидії злочинам.....	150
Чернега В.М. Неправозгідність усиновлення дитини особами однієї статі та шлюбів з їх участю	152
Шаповал Л.І. Щодо деяких особливостей укладання шлюбного договору в Україні та за кордоном	154
Шишка О.Р. Юридична особа волездатна чи неволездатна : проблема предмету цивільного права	157
Юсимова Туркан Айдын Собственность как экономическая и юридическая категория	159
Баліцька О.Ю., Гринько В.Р. Використання іноземного досвіду при підготовці справи до судового розгляду у цивільному процесі України	162

Грабар Н.М., Горбатюк О.М.

Участь сторін у процесі доказування за цивільно-процесуальним законодавством України .. 164

Демків Р.Я., Янківський А.О.

Нотаріальне посвідчення договору фінансового лізингу 166

ЗМІСТ 168

Наукове видання

**ВПИЛИВ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ТЕНДЕНЦІЙ НА РОЗВИТОК
ВІТЧИЗНЯНОГО ПРАВА**

Матеріали Всеукраїнської
науково-практичної інтернет-конференції
24 лютого 2017 р

Матеріали опубліковані в авторській редакції

Підписано до друку 01.03.2017. Формат 60x90/8. Папір офсетний.
Гарн. «Times New Roman» Друк цифровий. Ум. друк. арк. 18,5.
Наклад 100 прим.
Видавництво ОДУВС
м. Одеса, вул. Успенська, 1
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3507 від 25.06.2009 р.
тел. 0487431393; 0949464393 email – ndrvt1@gmail.com